

Statenvoorstel 58/13 A

Voorgestelde behandeling

Statencommissies : 25 oktober 2013

PS-vergadering : 15 november 2013

Onderwerp

Begroting 2014 en Najaarsbrief

Datum

24 september 2013

Documentnummer

3473487

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Samenvatting

De Najaarsbrief is de aanbiedingsbrief bij de begroting 2014. 2014 is het derde jaar van deze bestuursperiode. Uitvoering van eerder gemaakte en vastgestelde plannen staat centraal.

In de begroting 2014 hebben Gedeputeerde Staten invulling gegeven aan de opdracht die zij bij behandeling van de Voorjaarsnota hebben gekregen. Via toepassing van het oud-voor-nieuw-principe kunnen zodanige ombuigingen worden gerealiseerd dat de bestedingsvoorstellen uit de Voorjaarsnota binnen een sluitende begroting ook daadwerkelijk gehonoreerd kunnen worden. Deze voorstellen zijn opgenomen in de begroting 2014 en liggen in dat kader ter definitieve besluitvorming voor.

Daarnaast geven Gedeputeerde Staten in deze Najaarsbrief invulling aan de wens van Provinciale Staten om te komen met maatregelen die op korte termijn een impuls vormen voor de economie en werkgelegenheid in Noord-Brabant. Hiertoe zijn 9 maatregelen voor een totaal bedrag van € 21,5 ln. in beeld gebracht. Deze maatregelen worden in deze Najaarsbrief ter besluitvorming voorgelegd.

Vervolgens wordt als bijlage bij de Najaarsbrief de 2^e Bestuursrapportage 2013 aan Provinciale Staten aangeboden. In de bestuursrapportage rapporteren Gedeputeerde Staten over (afwijkingen in) de uitvoering van de begroting 2013. Het financieel resultaat 2013 - 2018 uit de 2^e Bestuursrapportage van -/- € 5,3 mln. is verwerkt in de Najaarsbrief. De beslipunten en de begrotingswijzigingen die voortvloeien uit de bestuursrapportage worden via de Najaarsbrief ter besluitvorming aan Provinciale Staten voorgelegd.

Tenslotte gaan Gedeputeerde Staten in de Najaarsbrief in op een aantal specifieke onderwerpen. Dit betreft onder meer voorstellen om te komen tot kostendekkende legestarieven en de indexering van de opcenten motorrijtuigenbelasting. Tevens de verbeterlag die in deze begroting is gemaakt naar aanleiding van de aanbevelingen van de Zuidelijke Rekenkamer, het instellen van een reserve sanering Chemie Pack en de 2^e Voortgangsrapportage Ontwikkelbedrijf.

Datum

24 september 2013

Documentnummer

3473487

Het voorstel

1. Instemmen met de ombuigingsvoorstellen (par. 4) en de wijze van verwerking daarvan in de begroting 2014;
2. Instemmen met de uitwerking van de bestedingsvoorstellen uit de Voorjaarsnota (par. 5) en de wijze van verwerking daarvan in de begroting 2014;
3. Instemmen met de voorgestelde maatregelen werkgelegenheidsimpuls en hiervoor een bedrag van € 21,5 mln. beschikbaar stellen;
4. Instemmen met het reserveren van het meerjarig saldo 2013 – 2015 (€ 22,4 mln.) in een strategische buffer voor te maken keuzes en mogelijke tegenvallers en risico's;
5. De Begroting 2014 inclusief de uiteenzetting van de financiële positie vaststellen en autoriseren op het niveau van de in het overzicht van baten en lasten genoemde bedragen (zie begroting pag. 219-220);
6. De toevoegingen en onttrekkingen aan reserves vaststellen op het niveau zoals opgenomen in het overzicht van geraamde toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves (zie begroting pag. 221-222);
7. Kennisnemen van de productenraming 2014 (digitaal toegezonden) met daarin per begrotingspost de nadere specificatie van de onder beslispoint 5. vast te stellen begrotingsbedragen op productgroepniveau;
8. Instemmen met de beslispointen uit de 2^e Bestuursrapportage 2013 en met verwerking van het financiële resultaat van +/- € 5,3 mln. van de bestuursrapportage en doorlichting in de Najaarsbrief;
9. De corresponderende 3^e en 4^e begrotingswijziging 2013 en 1^e begrotingswijziging 2014 vaststellen;
10. De reserve sanering Chemie Pack in te stellen en als onderdeel aan de algemene reserve toe te voegen, conform instellingsbesluit;
11. Overeenkomstig artikel 3.4.1 van het Beheersstatuut Ontwikkelbedrijf het meerjarenperspectief van de 2^e Voortgangsrapportage 2013 vaststellen.

1. Aanleiding

Met dit voorstel bieden wij u de begroting 2014 aan. Basis voor deze begroting is de Voorjaarsnota 2013 en de besluitvorming door uw Staten daarover. U heeft ons college toen de opdracht gegeven om de bestedingsvoorstellen en knelpunten uit de Voorjaarsnota in te passen binnen een sluitende begroting 2014. Met toepassing van het oud-voor-nieuw principe hebben wij ombuigingen in beeld gebracht om die sluitende begroting mogelijk te maken.

Datum

24 september 2013

Documentnummer

3473487

We investeren volop in Brabant: deze begroting weerspiegelt de uitvoeringsfase waarin wij ons op dit moment bevinden. De afgelopen jaren hebben wij beleid en uitvoering gericht op de toekomst van Brabant in de steigers gezet. In het laatste volle jaar ligt het accent op het uitvoeren van dat beleid. We zijn ons bewust geweest van de opgave om niet alleen op de korte termijn, maar met name op de langere termijn positieve effecten te bewerkstelligen voor de ontwikkeling van onze provincie. Denk hierbij onder meer aan BrUG, het Economisch Programma, de Cultuuragenda, de voorstellen uit de 1^e tranche Investeringsagenda en aan de dit jaar vastgestelde fondsvoorstellen. We doen dit samen met onze partners in Brabant. Met vereende krachten bereiken we veel en boeken we vaak succes. Dit leidt niet in alle gevallen tot het gewenste resultaat. Voor ons en onze partners is dit echter geen reden om bij de pakken te gaan neer zitten. Integendeel, het is een stimulans om er gezamenlijk de schouders nog eens onder te zetten.

Tegelijkertijd zijn we continu alert op maatschappelijke ontwikkelingen. Daarop stemmen we onze inzet af. Met Veerkrachtig Bestuur werken we samen met gemeenten aan de kwaliteit en toekomstbestendigheid van het openbaar bestuur in Brabant. Via deregulering zetten we in op minder regeldruk. En in het traject versnelling organisatie-ontwikkeling maakt de provinciale organisatie de omslag naar een flexibele, toekomstgerichte organisatie.

Extra impuls voor werkgelegenheid op korte termijn: bij de behandeling van de Voorjaarsnota heeft u het College gevraagd ook de mogelijkheden te bezien voor maatregelen die ook al op korte termijn een bijdrage kunnen leveren aan het stimuleren van de economie en de werkgelegenheid in Brabant. In paragraaf 7 hebben we een aantal concrete maatregelen hiervoor uitgewerkt.

Daaraan voorafgaand gaan wij in de volgende paragraaf in op de veranderende context (paragraaf 2) waarin we als provincie opereren. Vervolgens schetsen we het financieel perspectief (paragraaf 3) waarbinnen tot een sluitende meerjarenbegroting moet worden gekomen en het financieel totaalbeeld op basis van de voorstellen in deze

Najaarsbrief. In paragraaf 4 lichten wij de voorstellen afweegbare ruimte toe en in paragraaf 5 komen de bestedingsvoorstellen aan de orde. Vervolgens gaan we in de paragrafen 6, 7 en 8 achtereenvolgens in op de 2^e bestuursrapportage, de maatregelen werkgelegenheidsimpuls en een aantal overige onderwerpen.

Datum

24 september 2013

Documentnummer

3473487

2. Veranderende context

Gezonde provinciale financiën: We investeren volop in Brabant, maar zonder ingrijpen verliezen we onze slagkracht.

Deze begroting maakt helder dat we de tijd nu echt achter ons hebben dat we al onze ambities zonder meer kunnen realiseren. Ook de provincie moet zich aanpassen aan de nieuwe realiteit. Dat betekent dat we kritisch moeten zijn op het structureel oplijnen van nieuw beleid, we goed inzicht moeten hebben in de financiële ruimte en we nieuwe geldstromen moeten aantrekken en optimaal benutten.

Bij deze begroting hebben we hier een eerste aanzet toe gedaan:

- we hebben de afweegbare ruimte integraal in beeld gebracht;
- we zijn terughoudend met het structureel vastleggen van nieuw beleid;
- we hebben voor de provinciale cofinanciering van het nieuwe Europese programma dat in 2014 start, ruimte binnen de bestaande begroting gevonden.

De volgende stap is om tegen het licht van de aanmerkelijk smaller wordende (structurele) financiële basis duidelijke keuzes te maken ten aanzien van de structurele taken. Een nieuwe opzet van de begroting moet hierbij faciliterend zijn. Om deze reden stellen GS voor om een aanzienlijk deel van de in beeld gebrachte afweegbare ruimte aan te houden als buffer om deze strategische keuzes voor de toekomst te kunnen maken. Voor deze keuze speelt ook het aantal financiële onzekerheden en risico's waar we mee te maken krijgen een belangrijke rol.

Wij zijn er trots op dat wij met ons degelijk begrotingsbeleid ervoor kunnen zorgen dat er op de korte, maar ook op de lange termijn voldoende financiële ruimte blijft bestaan voor toekomstig nieuw beleid en andere bestuurlijke prioriteiten.

Transities op verschillende beleidsvelden: we zitten midden in de uitvoering van het bestuursakkoord. Komend jaar wordt het laatste volle jaar van de huidige bestuursperiode. Met de Agenda van Brabant als richtsnoer en leidraad hebben de doelstellingen in het bestuursakkoord de afgelopen 2,5 jaar vorm gekregen in concreet door uw Staten vastgesteld beleid en uitvoeringsactiviteiten. De begroting 2014 is hiervan een weerspiegeling. Bij de uitvoering van dat beleid worden we geconfronteerd met onvermijdelijke dynamiek en onzekerheid

voortvloeiende uit Europese, nationale, provinciale en gemeentelijke ontwikkelingen. Met name de nationale en internationale economische ontwikkelingen houden de gemoederen bezig. Heel Brabant is zich aan het voegen naar de nieuwe economische werkelijkheid.

Datum

24 september 2013

Documentnummer

3473487

We staan in dat kader voor belangrijke transitie's in alle beleidsvelden. Transitie's in de landbouw, het ruimtelijk beleid, de economische structuur, de jeugdzorg, het cultuur- en het natuurbeleid zijn op dit moment het meest voelbaar. We zoeken daarbij continu de balans tussen wat op korte termijn nodig is om Brabant zo snel mogelijk vooruit te helpen en wat in het perspectief van de lange termijn strategisch wenselijk is.

In 2014 gaan de nieuwe Europese programma's van start. Dat biedt mogelijkheden om met de daardoor extra beschikbaar komende additionele middelen, het perspectief voor het realiseren van onze provinciale doelstellingen te verruimen.

3. Financieel perspectief

Deze bestuursperiode zijn wij gestart met een ambitieus bestuursakkoord. Onder meer de ingeboekte structurele bezuinigingen van € 75 mln. hebben de mogelijkheid geschapen om een beleidsintensivering van € 200 mln. in deze bestuursperiode te kunnen realiseren. Met een doorlopende infrastructuurimpuls van € 400 mln., een 1e tranche investeringsagenda en de onlangs ingestelde investeringsfondsen, hebben wij de afgelopen periode fors ingezet.

Contrair aan deze incidentele impulsen zien wij inmiddels en zeker na deze bestuursperiode de horizonruimte teruglopen en zijn er onzekerheden ten aanzien van de inkomsten. Onze financiële situatie is nog solide, maar staat wel onder druk. Dat betekent dat niet meer alles kan. We zullen, met de Agenda van Brabant als leidraad, moeten kiezen in plaats van 'plussen'.

Inmiddels heeft het Kabinet besloten nog eens € 6 mld. extra aan bezuinigingen door te voeren. Op het moment van opstellen van dit Statenvoorstel is nog niet bekend wat de exacte consequenties van deze bezuinigingen zijn voor de provincies. Na doorrekening van de septembercirculaire informeren wij uw Staten zo mogelijk via de memorie van antwoord over de gevolgen van de rijksbezuinigingen voor de provincie. In de raming van de uitkering uit het Provinciefonds hebben wij reeds rekening gehouden met een jaarlijkse korting van € 5 à 6 mln. De € 40 mln. knelpuntenbuffer Bestuursakkoord blijft beschikbaar en willen wij, zolang het kan, handhaven.

Bij Voorjaarsnota 2013 is gemeld dat de financiële ruimte voor nieuw beleid en bestuurlijke prioriteiten terugloopt naar € 25 mln. op jaarbasis.

In deze Najaarsbrief zien we deze ruimte nog verder teruglopen (zie tabel 1). Bij de start van deze bestuursperiode was nog ruim € 50 mln. per jaar beschikbaar. De terugloop is in belangrijke mate het gevolg van rijksbezuinigingen en al bekende kortingen op het provinciefonds. Bezuinigingen van het Rijk, afnemende dividenduitkeringen, lagere rendementen op vermogen en de decentralisatie van taken zonder voldoende middelen zetten onze financiële positie op de middellange termijn verder onder druk.

Datum

24 september 2013

Documentnummer

3473487

We zijn genooddaakt om prioriteiten te stellen. Tegelijkertijd moeten we voldoende financiële flexibiliteit behouden om onze korte en lange termijn ambities te realiseren. Uw Staten hebben bij de behandeling van het Jaarverslag 2012 het belang hiervan onderstreept. Wij werken daarom aan een nieuwe opzet van de begroting waarin duidelijker is wat structurele taken zijn en wat hiervoor de minimale benodigde budgetten zijn. Zodat duidelijk is wat de ondergrens is en waar mogelijkheden zijn om ook in een volgende bestuursperiode in te zetten op nieuwe strategische opgaven en urgente maatschappelijke vraagstukken.

Met als uitgangspunt de verwerking van de besluitvorming uit de Voorjaarsnota leggen wij in deze Najaarsbrief diverse (clusters van) voorstellen aan u voor die het totaal financieel beeld beïnvloeden. In onderstaande tabel zijn al deze voorstellen verzameld. Vervolgens worden deze (clusters van) voorstellen nader uitgewerkt en toegelicht.

Tabel 1. Financieel totaalbeeld

(x € mln.)	2013	2014	2015	Saldo	2016	2017	2018
- is budgettair nadelig				13-15			
1. Begrotingsruimte na voorjaarsnota 2013	-25,3	-0,9	52,2	26,0	34,8	24,2	24,6
2. Ombuigingsvoorstellen	<u>17,1</u>	<u>7,5</u>	<u>17,6</u>	<u>42,2</u>	<u>pm</u>	<u>pm</u>	<u>pm</u>
<i>Begrotingsruimte incl ombuiging</i>	-8,2	6,6	69,8	68,2	34,8	24,2	24,6
3. Bestedingsvoorstellen	0,0	-19,45	-9,75	-29,2	-10,0	-10,0	-10,0
4. 2e Bestuursrapportage 2013	<u>40,1</u>	<u>-0,4</u>	<u>-34,8</u>	<u>4,9</u>	<u>-5,1</u>	<u>-0,9</u>	<u>-4,4</u>
<i>Begrotingsruimte na bestuursrapportage</i>	31,9	-13,25	25,25	43,9	19,7	13,3	10,2
5. Maatregelen werkgelegenheidsimpuls		-21,5		-21,5			
Begrotingsruimte per jaar na NJB	31,9	-34,75	25,25	22,4	19,7	13,3	10,2

Begrotingsruimte na voorjaarsnota (1).

In de regel begrotingsruimte na Voorjaarsnota 2013 zijn de financiële consequenties van de besluitvorming van uw Staten bij de Voorjaarsnota verwerkt. Het betreft hier de consequenties van amendement dierenopvang, startersleningen, BrUG verankerd in de maatschappij, kostendekkende milieuleges, kennis en onderzoek, crisisaanpak arbeidsmarktbeleid en veerkrachtig bestuur in Brabant.

Tevens is in dit saldo een correctie verwerkt met betrekking tot Pieken in de Delta. Uitgaven in 2012 waren abusievelijk ten laste van de reserve geboekt in plaats van ten laste van bestuursakkoordmiddelen.

Datum

24 september 2013

Documentnummer

3473487

Na verwerking van de besluitvorming Voorjaarsnota inclusief de honorering van de bestedingsvoorstellen, het inboeken van de ombuigingen en de effecten van de 2^e Bestuursrapportage is er voor de rest van deze bestuursperiode een begrotingsruimte beschikbaar van bijna € 44 mln.

Gelet op de financiële onzekerheden, zoals aanvullende ombuigingen door het Rijk en de ontwikkeling van de kapitaalmarktrente, is ons voorstel om ca. de helft van de resterende begrotingsruimte voor deze bestuursperiode als een strategische buffer aan te houden voor te maken keuzes en voor mogelijke tegenvallers en risico's. De resterende middelen blijven zodoende geparkeerd staan op een stelpost en kunnen worden betrokken bij de integrale afweging van de Voorjaarsnota 2014. Daarnaast stellen wij voor om de andere helft van de beschikbare ruimte te reserveren voor maatregelen die op korte termijn de werkgelegenheid stimuleren.

4. Ombuigingsvoorstellen

Om bij honorering van de bestedingsvoorstellen toch een sluitende meerjarenbegroting 2014 te kunnen aanbieden, hebben uw Staten ons college bij de Voorjaarsnota opgedragen via toepassing van het oud-voor-nieuw-principe ombuigingsvoorstellen binnen de bestaande begroting in beeld te brengen. Deze voorstellen hebben wij langs de volgende lijnen in beeld gebracht:

- *Extern absorptievermogen:* middelen die vrij kunnen vallen omdat binnen de huidige bestuursperiode initiatieven van derden niet worden gerealiseerd of niet van de grond komen;
- *Herfinanciering autonome middelen:* middelen die niet meer aangewend worden omdat taken op een andere wijze worden gefinancierd (bv. als gevolg van decentralisatie van taken);
- *Kostenreductie/doelmatigheidsmogelijkheden:* verlaging van uitgaven als gevolg van efficiëntere en effectievere inkoop en lagere (rente)kostenniveaus;
- *Heroverwegen reserveposities:* middelen die gereserveerd zijn voor een specifiek beleidsdoel, maar nog niet hard juridisch verplicht zijn.

Dit heeft geresulteerd in de navolgende ombuigingsvoorstellen. In de bijlage 1 worden deze voorstellen nader toegelicht.

Datum

24 september 2013

Documentnummer

3473487

Tabel 2. Ombuigingsvoorstellen

Categorie (x € mln.)	Onderwerp	2013	2014	2015	Saldo
Extern absorptievermogen	Knelpunten landelijk gebied		1,5		1,5
Herfinanciering autonome middelen	Frictiebudget jeugd Rijk	0,3			0,3
Kostenreductie	Besparing op inkoop inhuur en diensten		1,0	2,5	3,5
	Lagere rentoerekening BDU		0,8	0,8	1,6
Reserve posities	Provinciaal waterplan	0,3	0,3	1,5	2,1
	Groenblauwe diensten	3,5			3,5
	BMIT (station Reeshof)		2,6		2,6
	Ecologische verbindings zones	7,0			7,0
	Gebiedsopgaven	5,0			5,0
	Nimby			0,2	0,2
	Sociaal cultureel beleid	1,0			1,0
	Investerings mobiliteit		1,3		1,3
	HOV BMIT			5,1	5,1
	EHS			7,5	7,5
Afweegbare ruimte		17,1	7,5	17,6	42,2

Aanvullend hebben wij onderzocht of we onze Europese verplichtingen t.a.v. cofinanciering voor de nieuwe programmaperiodes op een andere wijze kunnen invullen en binnen bestaande middelen kunnen opvangen. De verplichtingen voor zowel EFRO als POP (samen circa € 60 mln.) kunnen binnen de meerjarenbegroting worden gefinancierd. Hiervoor hoeft de provinciale begroting niet opnieuw te worden herschikt. De dekking komt uit bestaande middelen die reeds aan projecten en beleidsinitiatieven zijn toegewezen en nu onder de paraplu van Europese programma's kunnen worden geschaard. De INTERREG ambitie vraagt thans nog geen cofinancieringsverplichting.

5. Bestedingsvoorstellen

Bij Voorjaarsnota 2013 hebben wij voor uw Staten in beeld gebracht dat:

- door gewijzigde beleidsaccenten (bijvoorbeeld rond toezicht en handhaving) of extra opgaven die zich in de praktijk voordoen (vergunningverlening, N65) een grotere financiële inzet wenselijk is (categorie: extra budget bestaand beleid/knelpunten);
- ook de beleidsontwikkeling niet stil staat. Op basis van bijvoorbeeld moties van Provinciale Staten en kansen of urgente ontwikkelingen die zich voordoen (investerings in Holst) is aanvullend beleid

opgesteld. Bestuurlijk zijn weliswaar al afspraken gemaakt over de inhoud van het beleid en de daaraan gekoppelde uitvoering, maar de budgetten hiervoor zijn nog niet beschikbaar (categorie: budget voor nieuw beleid/intensiveringen);

- ook wordt gewerkt aan de ontwikkeling van nieuw beleid, zoals rond Agrofood en de bestuurskracht in Brabant. Dit vraagt om budgettaire afwegingen (categorie: budget voor nog te ontwikkelen beleid).

Daarbij hebben wij aangegeven dat niet alle bestedingsvoorstellen in bovengenoemde categorieën konden worden gedekt uit de beschikbare begrotingsruimte voor deze bestuursperiode. Uw Staten hebben vervolgens ons College de opdracht gegeven om bij de begroting 2014 te komen tot een sluitende meerjarenbegroting 2014 en daarin het oud-voor-nieuw principe expliciet toe te passen. Deze opdracht is voor de bestedingsvoorstellen door ons College langs de volgende lijnen uitgewerkt:

- uiterste terughoudendheid betrachten met het indienen van nieuwe (bestedings)voorstellen bovenop de reeds bij Voorjaarsnota 2013 in beeld gebrachte voorstellen. Aan het totaal van bestedingsvoorstellen hebben we twee dossiers toegevoegd, namelijk de uitwerking van de aangenomen PS-motie ten aanzien van Sensor en de verlenging van het project Samen Sterk in het Buitengebied;
- ervoor zorgen dat onze financiële situatie gezond blijft en financiële slagkracht behouden blijft, zodat het volgende bestuur de gelegenheid heeft om in te zetten op onderwerpen die dan vragen om provinciale inzet. Dat betekent alleen knelpunten (is onvermijdelijk en onuitstelbaar) meerjarig (na 2015) honoreren. De (structurele) effecten van voorstellen uit de categorieën intensiveringen en beleid in ontwikkeling worden meegenomen naar de integrale afweging bij voorjaarsnota 2014. Op dat moment is er een evenwichtig en transparant beeld van onze meerjarige financiële positie en kan de integrale budgettaire afweging voor 2016 e.v. worden gemaakt.

Datum

24 september 2013

Documentnummer

3473487

Wij stellen voor onderstaande voorstellen die ook besproken zijn bij de Voorjaarsnota te honoreren. In de bijlage 2 worden de individuele voorstellen nader toegelicht.

Datum

24 september 2013

Documentnummer

3473487

Tabel 3. Bestedingsvoorstellen

Knelpunten (x € mln.)	2013	2014	2015	Saldo 13-15	2016	2017	2018
1. BrUG: beheer			0,8	0,8	9,5	9,5	9,5
2. Coördinatiepunt landschapsbeheer		0,25	0,25	0,5	0,25	0,25	0,25
3. Vergunning NB-wet		5,3		5,3			
4. Toezicht handhaving stikstofverordening *		1,1	1,2	2,3			
5. Interbestuurlijk toezicht omgevingsrecht		0,25	0,25	0,5	0,25	0,25	0,25
<i>Saldo knelpunten</i>	<i>0,0</i>	<i>6,9</i>	<i>2,5</i>	<i>9,4</i>	<i>10,0</i>	<i>10,0</i>	<i>10,0</i>
Intensiveringen** (x € mln.)							
1. BrUG: verankerd in de maatschappij en biodiversiteit		1,8	1,0	2,8			
2. Veehouderij		0,3		0,3			
3. IBToezicht-veld		0,1	0,1	0,2			
4. Kennis en onderzoek		0,2	0,6	0,8			
5. Digitale agenda			0,5	0,5			
6. Holst Centre		3,5	2,6	6,1			
7. Sensor		0,3		0,3			
8. Samen Sterk in het Buitengebied***		0,5	0,5	1,0			
<i>Saldo intensiveringen</i>	<i>0,0</i>	<i>6,7</i>	<i>5,3</i>	<i>12,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
Beleid in ontwikkeling (x € mln.)							
1. Innovatieprogramma Agrofood		2,5	1,5	4,0			
2. Veerkrachtig bestuur in Brabant		0,5	0,3	0,8			
3. Uitvoering wet Bibob en Riec's		0,15	0,15	0,3			
4. Bedrijventerrein Heesch-West ****		2,7		2,7			
<i>Saldo beleid in ontwikkeling</i>	<i>0,0</i>	<i>5,85</i>	<i>1,95</i>	<i>7,8</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
Saldo	0,0	19,45	9,75	29,2	10,0	10,0	10,0

* Na 2014 volgt een kritische evaluatie waarna besloten wordt over eventuele verdere inzet van middelen. Vooralsnog worden de middelen voor 2015 opgenomen in de begroting.

** Bij VJN 2013 was voor de gebiedsopgave N65 een voorstel van € 25 mln. opgenomen. M.u.v. de reeds binnen de gebiedsopgaven gereserveerde middelen (€ 5 mln.) wordt de N65 niet langer gedekt uit autonome middelen, maar wordt deze intensivering uit BDU-middelen gefinancierd.

- *** De (financiële) consequenties van de verlenging van het project SSIB zijn gelet op het moment van formulering van dit voorstel nog niet in de begroting 2014 verwerkt, maar worden meegenomen in de begrotingswijziging n.a.v. de 2^e bestuursrapportage/doorlichting.
- **** Betreft een maximale reservering en daadwerkelijke beschikking is afhankelijk van uitkomsten uit overleg met betrokken partijen.

Datum

24 september 2013

Documentnummer

3473487

6. Uitkomsten 2^e bestuursrapportage, begrotingsdoorlichting en actualisering kapitaallasten

In de 2^e bestuursrapportage (bijlage 6) over het jaar 2013 informeren wij u over afwijkingen in de uitvoering van het beleid en over wijzigingen van beleidsprestaties ten opzichte van de begroting 2013. De kern van de bestuursrapportage bestaat uit drie onderdelen:

- de bijstelling van de beleidsprestaties uit de begroting;
- de bijstelling van de (financiële) ramingen in de begroting;
- een aantal voortgangsrapportages in het kader van de P&C-cyclus (aanbevelingen ZRK, actiepunten boardletter, moties en amendementen, toezeggingen n.a.v. PS-behandeling P&C-documenten).

Als onderdeel van het proces van totstandkoming van de bestuursrapportage is de meerjarenbegroting financieel doorgelicht. Onderdeel van de bestuursrapportage is de actualisatie van de investeringsplanning. Op basis van deze geactualiseerde planning is een herberekening van de kapitaallasten uitgevoerd.

In de bestuursrapportage leggen wij een aantal beslippunten aan uw Staten voor. Uit de bestuursrapportage blijkt één ruimtevragend beslippunt ten behoeve van extra kosten gladheidsbestrijding 2013. Het betreft een bedrag van € 676.000. Het financieel resultaat van de bestuursrapportage is opgenomen in tabel 1, regel 4.

7. Werkgelegenheidsimpuls

In 2012 kromp de economie in vrijwel alle delen van Nederland. In Noord-Brabant was de krimp groter dan het landelijk gemiddelde van 1,0 procent. Voornaamste oorzaak voor deze relatief grote krimp was de teruggang in de bouwnijverheid, die in Brabant een relatief grote sector is. Binnen Brabant zijn er ook diverse sectoren die het, ondanks alles, nog steeds goed doen. Met name die sectoren die afhankelijk zijn van het buitenland profiteren van de herstellende buitenlandse economieën. De hightech-sector is een van de aansprekende voorbeelden hiervan.

Hoe de economie zich na 2013 zal ontwikkelen, is van vele factoren afhankelijk. Deskundigen verschillen van mening over de vraag of de Brabantse economie zal groeien of juist zal krimpen. Landelijke

ombuigingen en een matig consumentenvertrouwen zullen de groei van binnenlandse bestedingen onder druk houden.

Tegen deze achtergrond willen wij binnen de provinciale begroting middelen vrijmaken voor een op een snelle uitvoering gerichte werkgelegenheidsimpuls. Ons voorstel is een impuls van € 21,5 mln. waarbij ieder voorstel aan de volgende voorwaarden voldoet:

- er is sprake van een positief werkgelegenheidseffect;
- er is sprake van een zichtbaar maatschappelijk toegevoegde waarde naast het werkgelegenheids- en/of arbeidsmarkteffect;
- er is sprake van start uitvoering in 2014.

Dit heeft geresulteerd in de volgende voorstellen:

a. Brabantse MKB-innovatieprojecten (Agentschap NL)

Door de crisis staat het innovatievermogen van het Brabantse MKB onder druk. Er is voor MKB bedrijven op dit moment eigenlijk slechts één stimuleringsregeling waar zij een financiële bijdrage kunnen aanvragen voor de ontwikkeling van nieuwe innovatieve producten, nl. de (zeer bescheiden) MIT-middelen vanuit de Topsectoren.

Verschillende Brabantse (clusters van) MKB bedrijven hebben vóór de zomer van 2013 voor hun innovatieproject cofinanciering aangevraagd via die MIT-regeling. Door de snelle uitputting kwamen meerdere projecten niet aan bod. Het potentieel aan MKB-projecten voor 2014 is groter dan die afvallers, o.a. omdat die topsectorale instrumenten vaak onvoldoende ruimte bieden voor bijv. cross-overs.

We verwachten in potentie voor een bedrag van circa € 4 miljoen 15 tot 20 Brabantse MKB-innovatieprojecten te kunnen cofinancieren, m.n. uit de topclusters High Tech (inclusief cleantech), Agrofood, Biobased en cross-overs daarvan. Onze verwachting is dat een dergelijke stimuleringsregeling zal leiden tot circa 100 manjaren werkgelegenheid voor ontwikkelaars in de MKB-bedrijven, leidend tot enkele honderden arbeidsplaatsen op termijn.

Wij stellen voor om voor 2014 een bedrag van € 1 mln. beschikbaar te stellen voor cofinanciering van 4 a 5 innovatieprojecten vooruitlopend op de start van de nieuwe Europese programma's in 2014.

b. Techniekpact (matching Asschermiddelen)

De rondgang die de eerste helft van dit jaar heeft plaats gevonden om tot een breed gedragen crisisaanpak vanuit de samenwerkende partijen rond de arbeidsmarkt te komen heeft nogmaals onderstreept dat het naar voren halen van investeringen de beste remedie is om de problemen op de arbeidsmarkt te dempen.

Daarnaast heeft het vele ideeën opgeleverd om mensen zo veel mogelijk van werk naar werk te begeleiden, werkgevers te stimuleren om extra leer/werkbanen beschikbaar te stellen en ZZP-ers te ondersteunen. De

Datum

24 september 2013

Documentnummer

3473487

beschikbaarheid van de middelen (€ 5,1 mln.) was bepalend voor de keuzes die uiteindelijk zijn gemaakt.

Inmiddels zijn er ook vanuit het rijk extra financieringsmiddelen beschikbaar gekomen om het tijt te keren (€ 600 mln. sectorale Asscher-middelen, € 100 mln. Techniekpact OCW-middelen). Om de inzet van deze middelen goed te laten landen/aansluiten bij het regionale maatwerk dat we in Brabant met de samenwerkende regionale partijen proberen vorm te geven (Brabant proeftuin voor arbeidsmarktvernieuwing) zijn middelen nodig voor organiserend vermogen (trek en sleur middelen/oliamannetjes) en cofinanciering. Deze middelen (€ 2 mln.) zijn dus vooral bedoeld om beschikbaar komende rijksmiddelen een effectieve besteding in Brabant te laten krijgen.

Wij stellen voor hiervoor een bedrag van € 2 mln. beschikbaar te stellen.

Datum

24 september 2013

Documentnummer

3473487

c. Hulp bij financiering voor het MKB

Veel MKB ondernemers hebben moeite om hun bedrijfsfinanciering rond te krijgen (banken zijn terughoudender met het verstrekken van leningen dan een aantal jaren geleden). Er zijn twee concrete projectvoorstellen gereed om MKB-ondernemers te helpen hun bedrijfsfinanciering te realiseren. Met voldoende financiering kunnen de MKB-bedrijven hun onderneming voortzetten of uitbreiden, waardoor meer mensen aan het werk kunnen blijven en nieuwe arbeidsplaatsen kunnen worden gecreëerd.

Het project 'MKB financieringspoort' betreft financieel advies aan MKB-ondernemers ter onderbouwing van een financieringsaanvraag bij een bank of investeerder. Een onderdeel hiervan betreft de uitgifte van financieringsvouchers, waarmee een MKB-ondernemer eenmalig de helft van de kosten voor deskundig financieel advies vergoed kan krijgen tot een maximum van € 2.500. Het voorstel is om een bedrag van € 600.000 te investeren voor de uitvoering van het project MKB financieringspoort in Brabant, naast de reeds toegezegde cofinanciering van €145.000. We verwachten dat dit er toe leidt dat zeker een bedrag van € 50 miljoen aan bedrijfsfinanciering voor het Brabantse MKB kan worden gerealiseerd in 2014 en 2015. De inschatting is dat dit zorgt voor behoud en creatie van 500 tot 1000 arbeidsplaatsen. Dit project kan begin 2014 starten.

Het project 'Brabants Vermogen' betreft het ondersteunen van MKB ondernemers om financiering te vinden voor hun bedrijf via investering door informel investoren. De Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij (BOM) heeft hiervoor al een projectplan gereed. De provincie heeft hiervoor eerder een bedrag van € 100.000 toegekend. Er is aanvullend nog € 100.000 nodig en dan kan dit project meteen starten. Het projectplan gaat uit van minimaal 10 afgesloten investment deals per

jaar, met een gemiddelde investering per MKB-bedrijf van € 1 miljoen. Dit betreft dus per jaar een bedrag van € 10 miljoen aan investeringen in het MKB. Dit levert per jaar naar verwachting 100 directe arbeidsplaatsen op.

‘Brabants Vermogen’ wil per jaar 150 MKB bedrijven in het netwerk betrekken en voorzien van investment coaching. Daarvan zullen een aantal MKB bedrijven langs andere weg een investering vinden. De verwachting is dat er via deze weg nog eens minimaal 100 arbeidsplaatsen bijkomen.

Datum

24 september 2013

Documentnummer

3473487

Wij stellen voor om voor de projecten ‘MKB financieringspoort’ en ‘Brabants Vermogen’ een bedrag van € 0,7 mln. beschikbaar te stellen.

d. Onderhoud en verbetering fietspaden.

Met een extra impuls van € 1,0 mln. kunnen in 2014 projecten uitgevoerd worden aan onderhoud en verbreding (binnen vigerende bestemmingsplannen en conform de richtlijnen) van fietspaden. Daarbij zal prioriteit worden gegeven aan arbeidsintensieve gedeelten zoals open verharding. De provincie heeft totaal 530 km fietspad waarvan ca. 52 km open verharding. Ingeschat wordt dat met een impuls van € 1,0 mln. 10-15 km fietspad met open verharding (arbeidsintensief) kan worden aangepakt. Als indicatie betreft het voor dit soort werk 20% arbeidskosten. In de opdrachtverlening voor deze projecten zal nadrukkelijk aandacht worden geschonken aan social return.

Wij stellen voor een bedrag van € 1 mln. beschikbaar te stellen.

e. Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat.

De ruimtelijke en economische infrastructuur wordt verbeterd, waardoor de ontsluiting van woon- en werkgebied in de regio substantieel verbeterd. Eerder is € 20 mln. aan bestuursakkoord-middelen (gebiedsopgaven) beschikbaar gesteld voor de GOL. Voor een extra bedrag van € 5 mln. wordt geïnvesteerd in een betere ontsluiting van bedrijventerreinen, waar op dit moment nog elke dag files op op- en afritten staan. De uitvoering van deze infrastructurele werken heeft een direct werkgelegenheidseffect. Daarnaast is bekend dat een aantal grote (groeil!)bedrijven moeite heeft om geschikt personeel in de regio te vinden: met name Xenos, DOCdata, Mandemakers, Spar en een aantal bedrijven uit de transport en logistieke sector. De investeringen in een betere infrastructuur en bereikbaarheid zijn een katalysator voor de investeringsbereidheid van deze bedrijven. Tevens wordt de regio door een goede bereikbaarheid en het verbeteren van het woon-, leef- en werkklimaat aantrekkelijker voor zowel (potentiële) werknemers als nieuwe bedrijven. Wij stellen voor een bedrag van € 5 mln. beschikbaar te stellen.

f. Restauratie monumenten.

In PS is gevraagd naar voorstellen om de restauratie van monumenten te stimuleren omdat op dit moment nauwelijks restauraties plaatsvinden, waardoor de restauratie-achterstand oploopt, monumenten in verval raken en het restauratieambacht onder druk staat. Door nu snel te investeren in het beproefde instrument van een restauratie-impuls kunnen juist in de huidige economische situatie de steigers weer worden geplaatst en de mouwen worden opgestroopt. Zo wordt tevens een bijdrage geleverd aan de werkgelegenheidsimpuls.

Datum

24 september 2013

Documentnummer

3473487

Met deze restauratie-impuls kunnen rijksmonumenten weer gerestaureerd worden, waardoor gekwalificeerde vakmensen aan het werk blijven, jonge mensen het vak kunnen leren en de kwaliteit van het ambacht wordt verzekerd voor de toekomst. De zwaar getroffen bouwsector krijgt hierdoor op korte termijn een impuls. Op verzoek van uw Staten hebben wij dit uitgewerkt in een startnotitie, die op 4 oktober 2013 is geagendeerd.

Op dit moment zijn circa 100 rijksmonumenten in matige tot slechte staat. Uitgaande van een gemiddelde provinciale bijdrage van € 0,4 mln. per te restaureren monument zou er € 40 mln. nodig zijn om dit probleem op te lossen. In deze bestuursperiode is het realistisch gezien mogelijk dat ca. 40 monumenten aangepakt worden. Hiervoor is een bedrag van € 15 mln. benodigd. Voorstel is om nu € 5 mln. voor ca. 12 monumenten beschikbaar te stellen. De werkzaamheden kunnen in 2014 aanvangen. Op basis van eerdere ervaringen levert dit naar verwachting 100-125 manjaren werk op. Indien de uitvoering succesvol blijkt, volgt bij de Voorjaarsnota 2014 een aanvullend voorstel voor de resterende monumenten.

Wij stellen voor om voor restauratie van monumenten een bedrag van € 5 mln. beschikbaar te stellen.

g. Biesbosch MuseumEiland

Het Biesboschmuseum in Werkendam wil zich van een redelijk intern gericht museum veranderen in een(inter)nationale en bovenregionale trekker en hotspot voor natuur, water en leisure. Een bezoekerscentrum dat toegangspoort is tot een uniek gebied, dat kennis geeft over verleden, heden en toekomst, niet alleen op gebied van Biesboschnatuur, maar ook op het vlak van water en waterveiligheid, landschapskunst en de unieke Biesbosch-cultuur. Een centrum dat door het ontwerp ook een landmark is in het landschap en een toonbeeld van ruimtelijke kwaliteit in Brabant. Het plan heeft niet alleen betrekking op verbouw van het huidige museum, maar richt zich ook op de inrichting en beleving van een nieuw te creëren eiland vanwege het rivierverruimingsproject Noordwaard en

de verre omgeving ervan (het Nationaal Park de Biesbosch, het omliggende rivieren landschap en ver daarbuiten).

Datum

24 september 2013

Documentnummer

3473487

De start van de uitvoering is voorzien in september 2014. De opening staat gepland voor voorjaar 2015. Deze fasering is gekoppeld aan de graaf- en inrichtingswerkzaamheden in de Noordwaard. Door deze planning aan te houden kan nog werk-met-werk gemaakt worden bij bijvoorbeeld aanleg en inrichting van het museumeiland.

Op de korte termijn wordt er werkgelegenheid geschapen in verband met de bouwwerkzaamheden (op basis van kencijfers ingeschat op ca. 70 manjaar). Voor en tijdens de bouw biedt het project extra banen in de bouwsector en bedrijven die zich richten op de inrichting van gebouw, omgeving, eiland en expositie. Door nog tijdens de werkzaamheden voor de Noordwaard werk-met-werk te maken, ontstaan er mogelijkheden voor sponsoring en cofinanciering, waardoor de fysieke (ver)bouw van het museum ook doorgang kan vinden.

Na opening verwacht men minimaal een verdubbeling van de aantallen betalende bezoekers, plus nog een groot aantal bezoekers die alleen van de informatievoorziening en natuurpoortfunctie gebruik maken. Dit levert direct ca.20-25 arbeidsplaatsen op, waarvan 10 fte in dienst van de Stichting Biesbosch MuseumEiland en de overige gekoppeld aan de toename van aanverwante activiteiten (horeca, gidsen, excursies, vaartochten, boot- en fietsverhuur, (landschaps)kunst in en om het museum. Daarnaast komen de kantoren van Staatsbosbeheer en Parkschap NP Biesbosch straks ook in het nieuwe gebouw.

Het plan biedt kansen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt (beheer en exploitatie, gidsen e.d., leer-werkplaatsen tijdens bouwfase). Er is ook reeds een intensieve samenwerking met NHTV en Fontys Hogeschool t.b.v. stageplaatsen, die met het nieuwe plan verder kan worden uitgebouwd.

Indirect zal het plan, vanwege de toegenomen bezoekersstroom ook een gunstig effect hebben op de werkgelegenheid in met name de vrijetijdseconomie (verblijfs- en dagrecreatie) en horeca en detailhandel in een brede schil rondom het Nationaal Park.

De totale kosten van het project bedragen € 6 mln. Momenteel is er een dekking van € 1,4 mln. (eigen middelen BB-museum en toegezegde middelen gemeente Werkendam en andere partijen). Bijdragen via sponsoring of werk-met-werk door bedrijven en andere partners (Evides, Rijkswaterstaat, waterschappen) is kansrijk, gelet op uitstraling en exposure e.d. van het plan, en zeker wanneer het plan voor afronding van het werk in de Noordwaard uitgevoerd kan worden.

Een provinciale bijdrage van € 2,5 - 3 mln. brengt de dekking op ca. 60-70%. Dit biedt een basis voor het binnenhalen van aanvullende financiering via sponsoring, cofinanciering, werk-met werk. Wij stellen voor om voor dit project een bedrag van € 3,0 mln. beschikbaar te stellen.

Datum

24 september 2013

Documentnummer

3473487

h. Faciliteren van woningisolatie

Via een tender laten we energiecoöperaties inschrijven voor het opzetten van een organisatie die woningen isoleert. Opdracht bij de tender is dat minimaal 2000 leden van de coöperatie hun woning laten isoleren. De investering in isolatie verdient zichzelf op den duur terug. Met een goede financieringsconstructie is het dus mogelijk om de daadwerkelijke uitvoering zonder subsidie te realiseren. Dat kan in een soort 'Blok voor blok' achtige aanpak. In vier grote steden in Brabant is daar al ervaring mee, dus opschaling moet op korte termijn mogelijk zijn als de coöperaties financiële ondersteuning krijgen om een professionele organisatie op te zetten. Met gebruikmaking van de ervaringen in de B4 kan in 2014 gestart worden.

Isoleren is arbeidsintensief, dit in tegenstelling tot het plaatsen van zonnecellen, al kan dat natuurlijk gecombineerd worden.

Het isoleren van een woning kost circa € 10.000. Eén coöperatie die 2.000 woningen isoleert zet dus € 20 miljoen om. Dat zal ongeveer 200 banen opleveren. Als we een tender uitschrijven voor vijf coöperaties levert dat dus 1.000 banen op. De professionele organisaties zullen nog tientallen jaren woningen kunnen isoleren, zodat dit blijvende werkgelegenheid is. De banen zullen ontstaan in de bouwsector, een sector waar veel behoefte is aan werkgelegenheid.

Voor een bedrag van ca. € 200.000 moet een coöperatie naar verwachting een goede professionele organisatie kunnen opzetten om woningisolatie te faciliteren. Voor een tender waarin we 5 coöperaties willen laten inschrijven zou dan € 1 miljoen nodig zijn.

Wij stellen voor om voor het faciliteren van woningisolatie een bedrag van € 1 mln. beschikbaar te stellen.

i. Herinrichten buitenruimte provinciehuis.

In januari 2014 start de verbouwing van het Provinciehuis. In de plannen zit niet het herinrichten van de buitenruimte rond het Provinciehuis. Op korte tot middellange termijn zal ook de buitenruimte moeten worden aangepakt. Door deze werkzaamheden naar voren te halen treden de werkgelegenheidseffecten al op in 2014.

Het voorplein van het Provinciehuis en de parkeerplaats naast de Nieuwbouw zijn er het meest slecht aan toe. Deze laatste parkeerplaats moet ook heringericht worden om de capaciteit uit te breiden en zo de verhuurbaarheid van het gebouw te verbeteren. Bovendien wordt die parkeerplaats nu ontsloten door een tijdelijke weg.

De noodzaak om de parkeerplaats áchter het provinciehuis nu aan te pakken is aanmerkelijk minder groot. Bovendien kan hier ook hergebruik van materialen plaatsvinden, wat leidt tot kostenbesparing.

Datum

24 september 2013

Documentnummer

3473487

Het project kan zo worden ingericht dat werkloze jongeren een belangrijk aandeel krijgen in de werkgelegenheid. Samenwerking met opleidingen als ROC's en Groenopleidingen zullen worden aangegaan. Het werkgelegenheidseffect van deze investering is naar schatting 47 manjaar. Het indirecte werkgelegenheidseffect is daarin niet meegenomen.

In 2009 is al eens een (concept) ontwerp gemaakt voor de herinrichting. Op basis daarvan kan een inschatting gemaakt worden van de kosten die dit project met zich meebrengt. De raming daarvoor is € 6,6 mln. Uiteraard worden met de herinrichting en de verbouwing in de komende jaren onderhoudsgelden bespaard. Deze besparing wordt geschat op € 2,5 mln. Dit bedrag kan in mindering gebracht worden op de investering, zodat er een investeringsvolume van € 4,1 mln. resteert. Indien er voor wordt gekozen om de minder noodzakelijke herinrichting van de parkeerplaats achter het provinciehuis níet naar voren te halen, dan vermindert het noodzakelijke investeringsvolume tot € 2,8 mln. (5,3 – 2,5). Het werkgelegenheidseffect daalt daarmee evenredig. Wij stellen voor een bedrag van € 2,8 mln. beschikbaar te stellen.

Samenvattend leidt dit tot het voorstel om in te stemmen met de volgende maatregelen werkgelegenheidsimpuls.

Tabel 4. Maatregelen werkgelegenheidsimpuls

Maatregelen werkgelegenheidsimpuls (x € mln.)		2014
a.	Brabantse MKB-innovatieprojecten	1,0
b.	Techniekpact (matching Asschermiddelen)	2,0
c.	Hulp bij financiering voor het MKB	0,7
d.	Onderhoud en verbetering fietspaden	1,0
e.	Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat	5,0
f.	Restauratie monumenten	5,0
g.	Biesbosch Museumeiland	3,0
h.	Faciliteren van woningisolatie	1,0
f.	Herinrichten buitenruimte provinciehuis	2,8
Totaal maatregelen werkgelegenheidsimpuls		21,5

8. Overige onderwerpen

- Nieuwe systematiek leges

Met ingang van 2014 wordt een nieuwe legessystematiek gehanteerd. Bij Voorjaarsnota 2013 is een amendement aangenomen om de milieuvergunningen kostenneutraal uit te voeren. Ook voor de andere vergunningen willen wij het uitgangspunt van kostendeekkende tarieven hanteren. Dit betekent dat er met ingang van 2014 voor alle legesonderdelen een bijstelling van de tarieven noodzakelijk is. In de opbrengstenraming is zodoende uitgegaan van de bijgestelde kostendeekkende tariefstelling. De nieuwe tarieven worden middels de tarieventabel vastgesteld bij deze begroting. In de begroting 2014 worden in de paragraaf heffingen de tariefswijzigingen per onderdeel nader toegelicht.

- Opcenten Motorrijtuigenbelasting

In het bestuursakkoord Tien voor Brabant is vastgelegd dat de opcenten motorrijtuigenbelasting niet autonoom worden verhoogd. Wel zal op basis van de CPB-cijfers een jaarlijkse inflatiecorrectie worden doorgevoerd (CPB: Centraal Plan Bureau). Met deze prijsindexering van 1,75% komt het opcententarief per 1 januari 2014 uit op 75,8. In de begroting 2014 worden de opcenten Motorrijtuigenbelasting in de paragraaf heffingen nader toegelicht.

- Social return

In het traject versnelling organisatie-ontwikkeling maakt de provinciale organisatie de omslag naar een flexibele, toekomstgerichte organisatie waar toepassing van de principes van social return de norm is. Dat blijkt niet alleen uit onze inkoopregels, aanbestedingen en het aanbieden van werkervaringsplaatsen. Wij willen ook het goede voorbeeld geven door werk te creëren voor mensen met een arbeidsbeperking, onze partners uitdagen dit ook te doen en verder uitvoering geven aan de afspraken in het landelijk sociaal akkoord en het Brabants arbeidsmarktakkoord. In 2014 werken we onze ambities uit in een beleidsplan Social Return waarin we de wijze waarop we ons aan de brede social return opgave willen binden, uitwerken. In onze rol als werkgever, die van opdrachtgever, die van subsidieverstrekker en die van aanjager van het principe van social return.

- Verbeterslag begroting 2014

Ten aanzien van de begroting 2014 geldt dat een verbeterslag is doorgevoerd naar aanleiding van de aanbevelingen en bevindingen van de ZRK bij de Jaarrekening 2012 (voorzover die betrekking hebben op

de begroting). De aanbevelingen/bevindingen van de ZRK die een relatie hebben met de begroting betreffen de volgende punten:

- a. scherper formuleren van te bereiken doelstellingen en maatschappelijke effecten;
- b. duidelijke relatie leggen tussen de beleidsprestatie en het maatschappelijk effect dat met de realisatie daarvan bereikt moet worden;
- c. beleidsprestaties zodanig omschrijven dat een beter inzicht geboden wordt in de concrete activiteiten/taken die de provincie uitvoert;
- d. indicatoren gebruiken die daadwerkelijk iets zeggen over/inzicht bieden in de beleidsprestatie;
- e. bij benoeming van beleidsprestaties en maatschappelijke effecten zoveel mogelijk aansluiten op de rol, verantwoordelijkheid en invloedssfeer van de provincie.

Datum

24 september 2013

Documentnummer

3473487

In begroting 2014 zijn substantiële verbeteringen aangebracht n.a.v. de aanbevelingen van de ZRK. Hierbij passen drie kanttekeningen. Ten eerste is ervoor gekozen om het format van de begroting intact te laten gelet op het feit dat als resultaat van het traject 'op weg naar een nieuwe begroting' een nieuwe opzet, structuur en presentatie voor de begrotingen vanaf 2015 ontwikkeld wordt. Ten tweede moeten we ons realiseren dat het provinciale beleid niet altijd in harde indicatoren te vangen is. Tenslotte dat het door PS en GS vastgestelde beleid uitgangspunt en input is voor het 'vullen' van de begroting, wat betekent dat de begroting nooit SMARTER of inzichtelijker zal zijn dan het beleid wat daaraan ten grondslag ligt.

In hoofdlijnen en door de hele begroting heen zijn nu de volgende verbeteringen aangebracht:

- a. *Ieder begrotingsprogramma is nu in principe op dezelfde wijze opgebouwd.*
In de inleiding bij ieder begrotingsprogramma ("Wat willen we bereiken?") wordt nu een beknopte toelichting gegeven op de doelstellingen die nagestreefd worden, de relatie met de Agenda van Brabant en op de structuur/opbouw van het programma. Tevens worden daar de belangrijkste mijlpalen voor 2014 benoemd.
In de inleiding bij iedere productgroep ("Wat gaan we daarvoor doen?") worden de belangrijkste (clusters van) prestaties toegelicht en met name de wijze waarop deze bijdragen aan het bereiken van de doelstelling. De toelichtingen onder de prestatietabel zijn zoveel mogelijk beperkt tot technische prestatietoelichtingen.
- b. *Er is kritisch gekeken naar de benoeming/omschrijving van de doelstellingen per programma.*
Op dit punt is met name gekeken naar de mogelijkheden om binnen de kaders van het format en datgene wat in de beleidsdocumenten is vastgelegd tot scherpere doelstellingen te komen. Een verdere

- verbetering op dit punt zal (en kan) volgend jaar in het verlengde van het traject “Op weg naar een nieuwe begroting” gerealiseerd worden.
- c. *De definitie en omschrijving van beleidsprestaties en (de relatie met) bijbehorende indicatoren is kritisch bekeken.*

Uitgangspunt dat hierbij gehanteerd is, is dat duidelijker moet worden welke bijdrage de beleidsprestatie levert aan het realiseren van de doelstelling, dat die aan moet sluiten op de provinciale rol en verantwoordelijkheid en dat die in combinatie met de indicator iets zegt over de prestatie waarop de provincie (GS) aangesproken kan worden.

- Garantstelling HOV2-project Nuenen

Binnen het HOV2-project in de regio Eindhoven is een financieringstekort ontstaan van € 750.000 op het projectdeel in de gemeente Nuenen. Dit tekort is het gevolg van de bouwcrisis.

De provincie is bereid om de gemeente Nuenen te helpen en wil hiervoor een bedrag van € 750.000, dat vrijvalt op het HOV2-project in de gemeente Eindhoven opnieuw inzetten voor het HOV2-project in de gemeente Nuenen. Dit gebeurt door middel van een subsidie in de vorm van een garantstelling.

De gemeente Eindhoven heeft vooruitlopend op de eindafrekening van zijn projectdeel een schriftelijke verklaring afgegeven dat € 750.000 van de totale beschikking niet zal worden besteed.

Omdat toekenning aan de gemeente Nuenen niet past binnen de door uw Staten vastgestelde kaders voor besteding van de Infrastructuurimpuls van € 400 mln. uit de vorige bestuursperiode, leggen we dit besluit hierbij ter instemming aan u voor. Indien u hiermee instemt, dan wordt via een begrotingswijziging vastgelegd dat het budget ad € 750.000 wordt overgeheveld naar het project HOV2 Nuenen.

- Reserve Chemie Pack

Met het Rijk is overeengekomen om de kosten voor de sanering van Chemie-Pack tot een maximum van € 35 mln. gelijkelijk te verdelen over rijk en provincie, ieder € 17,5 mln. (zie PS 46/11). Omwille van de afwikkeling van deze kosten stelt de provincie een nieuwe reserve sanering ChemiePack in, waarin het aandeel van Noord-Brabant in de kosten wordt gestort en waaruit de te betalen kosten worden onttrokken (bijlage 9).

- 2^e Voortgangsrapportage Ontwikkelbedrijf

Zoals gebruikelijk leggen wij twee maal per jaar, bij de Voorjaarsnota en bij de Najaarsbrief, de voortgangsrapportage Ontwikkelbedrijf ter vaststelling aan u voor. Het Boek van de verkenningen (Grote Erfgoedcomplexen) is als bijlage bij deze voortgangsrapportage gevoegd.

Datum

24 september 2013

Documentnummer

3473487

24 september 2013

3473487

Behandeling van Najaarsbrief, begroting 2014 en bestuursrapportage II-2013 is gepland voor de PS-vergadering van 15 november 2013. Voorafgaand worden de stukken geagendeerd voor bespreking in de Statencommissies van 25 oktober 2013.

1. Ombuigingsvoorstellen
2. Bestedingsvoorstellen
3. Begroting 2014
4. Bijlagenboek bij de begroting 2014
5. Productenraming 2014
6. 2^e Bestuursrapportage 2013
7. 2^e Voortgangsrapportage Ontwikkelbedrijf (incl. Boek van de verkenningen 1^e helft 2013)
8. 3^e en 4^e Begrotingswijziging 2013 en 1^e Begrotingswijziging 2014 (Deze begrotingswijzigingen zullen worden nagezonden)
9. Instellingsbesluit reserve Sanering Chemie Pack

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk drs. W.G.H.M. Rutten

22/22